

Rdeči triumf

Partizani s tanki, avtoblindami, letalom, s topovi, s celim kupom avtomatskega orožja, vse kakor najboljša redna vojska! Kdaj je to bilo? Lani po osmem septembru! Slavna Savojska armada, ki se je takrat nahajala na slovenskem ozemlju, je vse svoje orožje izročila partizanom. Pa ne samo to! Celo Savojsci sami so se vdinjali v partizansko službo. Takrat smo že vsi mislili, da bali smo se, da nam bodo partizani res zavladali. In to tembolj, ker so slavni junaki eksrobijaša Tita sami na vse grlo vpili: Zmaga je naš!

Toda zgodilo se je — tako se povsod zgodi, kjerkoli na svetu so še pošteni ljudje in zlasti pametni ljudje, ki vedo, kaj je komunizem — da so pošteni moške in fantje kmalu spoznali, da je Tito in njegovo partizanstvo samo eksponent Moskve, da mu ni za nikakršno osvoboditev našega naroda, ampak le za revolucijo in komunistično suženjstvo. In vedeli so, da je rešilna pot za naš slovenski narod daleč od partizanstva, daleč od komunistične OF. Zato so prijeli za orožje, da tako iztrgajo domovino iz krvavih komunističnih zubljev.

In danes? Kje so partizanski tanki, kje njihove avtoblinde, kje njihovo vpitje: Zmagali bomo? Vse to je zdaj mimo! Kajti po robu rdečim razcapancem se je postavila dobro organizirana domobranska vojska, ki trdo bije po grbi rdeče tovariše, da morajo samo bežati in niti do sapa ne pridejo, da bi vpili: Zmagali bomo!

A tudi, če še naprej tako kričijo, kdo je še, ki bi jim verjel? Kje je kdo, ki bi st mogel predstavljati, da bodo še enkrat triumfiral, to se pravi, da bo prišel še enkrat september? Partizani sami vedo, da se to ne bo moglo zgoditi, kajti zdaj jim ne bo dal nihče več orožja, zdaj ne bodo imeli kje več mobilizirati. Kaj pa, če pridejo Rusi? Ti jih bodo dali v delavske bataljone. Pa če pridejo Angleži? Ti so sami v Italiji, v Franciji in v Grčiji stopili komunistom na prste in razorožili njihove oborože-

Edini potreben program naših dni

Na videz je naš čas razrvan. Mnogi tožijo, da se nič ne ve, kako še bo, da se nikamor ne vidi, da je vse tako nejasno in megleno in da človek v takih razmerah nič prav ne more vedeti, kako bi se zasukal, da se ne bi obrnil ravno narobe. Nekateri hočejo to navidezno nejasnost proglasiti za splošno, da je to kot nekaka obvezna megla, ki jo moramo vsi spoštovati in moramo v spoštovanju do te megle držati roke v žepu in tožiti svoj na svetu revni stan, spoštovati pa hkrati tudi vsak letak, ki ga kakršenkoli veter prinese v našo bližino. Tako se opaža neka zaščitena in priporočena nejasnost, v kateri se sicer javlja nebroj načrtov in misli za sijajno bodočnost, toda nobeden od teh načrtov od človeka ne zahteva, da bi kaj storil za njegovo uresničenje, ampak samo, da bi se zatopil v globoke državniške misli in tuhtal in tožil o nejasnosti. Skupno tej nejasnosti in povodnji načrtov pa je to, da to vse skupaj komunizmu ni nič nevarno, za narod pa nič koristno. Iz tega spoznanja tudi že lahko sklepamo, od kod te tožbe o nejasnosti in o zmedeni načrtov prihajajo.

V resnici pa še nikdar in v nobeni dobi narodni program ni bil tako jasen in ostro odre-
zan na narodnem obzorju kot

ne tolpe. Kaj torej preostane partizanom? Kaj bi rekli? Nič drugega, kot da skesano pridejo iz gozdov ali pa v gozdovih tako dolgo ostanejo, dokler ne bo zadnjega izmed njih zadela krogla ah doseгла roka pravice. Kajti z zločini, ki so si z njimi umazali in si še mažejo roke, si sami pišejo sodbo. In ta sodba je obsodba. Obsodili so se sami, mi bomo to obsodbo sami izvršili. Tak in čisto nič drugačen bo njihov zadnji triumf, ali pa morda še tršt. Kajti zima je pred durmi in zna se zgoditi, da bodo lačni in nagi zmrazili in obležali v gozdovih, ko bodo morali neprestano begati iz kraja v kraj.

Za nas vse pa velja eno: Stojmo trdno, kajti zmagali bomo!

danes. Ta program je: Osvobojenje slovenskega naroda od komunizma. Vsi vemo, da ta program ni nastal na kakem zborovanju, ni bil sprejet na kaki seji izvoljenih velmož, ob pojavu ni bil sprejet s ploskanjem in mahanjem z robci, ampak je nastal, da mu nihče ne ve dneva in kraja, v času, ko je bil komunizem vsej deželi najhujša šiba, ko ni bilo vasi brez pogorišča in skoro ne družine brez mrtvega, ko ni bilo več doma ne domovine. Komunizem nam je vse to ubil, vse uničil in umazal in takrat je nastala ena skupna zaveza: Osvobojenje naroda od komunizma, da bomo mogli živeti še za kaj drugega kot za smrt in beračijo, da bomo mogli misliti še na kaj drugega kot na grozeče brezdomstvo in brezdržavljanstvo.

Očividno je, da je osvobojenje naroda od komunizma danes najbolj kričeča in najbolj razločna jasnost od vseh mnenj in predlogov, ki se sicer ponujajo s te ali one učeni strani. Če vemo, kaj komunizem hoče in kaj je, nam bo to razumljivo brez vsake propagande; kdor pa komunizma ne mara poznati in ne mara vedeti, kaj komunizem hoče — da bi se do tega spoznanja ne mogel dokopati, danes nihče več ne more reči — takemu pa seveda to ni tako razumljivo in mu ne bo, dokler komunizma ne okusi na lastni koži ali vsaj na lastni hiši in lastni živini.

Komunizem hoče najprej osvobojenje komunistov od vseh postav, od vseh obveznosti in vseh ozirov. Oni so svobodni in kar store, je najprej »pravično« in »sveto«, nato pa tudi »demokratično«, »narodno« in »delovnemu ljudstvu v prid«. Komunisti hočejo biti svobodni vse vprek zahtevajo, da popolnoma svobodno razpolagajo z našim življenjem in imetjem in kdor jim tega popolnega »osvobojenja« od Boga in hudiča ne priznava, je že — »izdajalec.« in sicer »izdajalec naroda« ker samo komunisti so narod, ki ga je škoda, in ima pravico do bodočnosti. Ali ne vidite kako so komunistične tolpe med ljudstvom in nad ljudstvom svobodne in lahko po-

čno, kar morejo in se te svoje peklene svobode tudi zelo podjetno poslužujejo? Ali ne vidite, kako so komunistični komisarji med in nad tolpa mi svobodni in z vsemi, ki so padli v njihove mreže, lahko počno, kar morejo? Ali ne vidite, kako so komunistični propagandisti svobodni? Na mitingih govore, kar hočejo, v svojih letakih in brošurah pišejo, kar hočejo — komunisti hočejo biti vse vprek vsega osvobodeni, razen strahu pred višjim komunistom in njegovim revolverjem. To »oni drugi« imenujejo, kakor hočejo, »pravica«, »demokracija«, »napredek«, »višja raven« in — če treba — tudi »življenje po veri«. Kdor se jim postavlja po robu, je »izdajalec« tega, kar so oni imenovali. Osvobojenje od komunizma torej pomeni trdna tla pod nogami, pomeni človeka na tem svetu, ki je srečal človeka s tega sveta in se je z njim po človeško pogovoril in ko sta se razšla enakih ali različnih misli, si nista več pomolila pesti pod nos in drug drugemu zagrozila: »Smrt...!« ampak sta si rekla: »Lahko noč!« Osvobojenje od komunizma pomeni osvobojenje od biča, ki je razgnal družine, razpodil vaško skupnost in strl narodno skupnost in iz vsega naredil norišnico, kjer drug drugega goni in priganja, da bi vpil: »Živijo smrt!« Osvobojenje od komunizma pomeni, da je prišla nazaj družinska in vaška in narodna skupnost, po kateri nas že tako dolgo žeja. Zato je tudi razumljivo, da vsi, ki našega naroda ne morejo, z vsemi sredstvi preperejujejo njegovo osvobojenje od komunizma.

In kaj je komunizem? Organizacija, ki drži skupaj množice brezdomcev, jim daje delo in suženjski kruh, če vpijejo: »Živijo Stalin, živijo SS SR!« — dokler organizacija delo in vpitje potrebuje. Kadar tega ne potrebuje več, so tisoči in stitisoči čez noč lahko »izdajalci proletarske revolucije«, ki se jih je treba na kakršenkoli način iznebiti. Komunizem je svoboden, kar tenci in partizani smejo narediti z vasjo, sme narediti oblast z narodom! V tako sta-

nje in pod tako oblast pa narod ne bo šel iz celih hiš, iz celih vasi. Noben kmet ne bo sam od sebe vzela s stene slike svetega Florijana in na njeno mesto obesil sliko Stalina, zato ga je treba izvabiti ali pah-niti v brezdomstvo, da bo po mnogem trpljenju in tavanju po gozdovih slednjič v popolnoma drugem koncu dežele zašel v državno barako, kjer bo že visela slika Stalina in revež bo imel vtis, da je prišel pod streho in »na boljše« in bo hvalil to bridko »socialno reformo«, kakor bodo hoteli tisti, ki so ga tako daleč izvabili ali spehali. Nobeň mešan ne bo na zofi hvalil SSSR vse čež, to ali ono stvar bo kritiziral in celo obsojal, ko bo pa vržen med množico uničenih, kjer imajo vsi enako nič. bo govoril in sodil, kakor bo na rekovala »ljudska oblast«, ki ga je sem speljala. Zato komunizem uničuje ali povzroča uničevanje, nikdar pa ne ohranja in ne brani pred uničevanjem, pač pa na razvalinah priredi miting in raztegne harmoniko v proslavo »osvobojenja«; zato morajo uničeni sovražiti vse, ki še niso uničeni; zato morajo tisti, ki so v gozdovih, sovražiti tisti; ki še niso v gozdovih — gorje mu pa, kdor bi se obrnil proti uničevalcu, ta je že »izdajalec!« Osvobojenje od komunizma pomeni torej osvobojenje od uničevalca, pomeni varnost pred uničenjem, varnost doma, varnost dela in pridelkov.

Vse drugo je odvisno od našega osvobojenja od komunizma. Kaj nam pomaga bodočnost pod najbolj blestečimi naslovi, če oče ni varen ne doma, ne na travniku, ne v gozdu, če oče ne ve, ali se bo sin vrnil s pota, kamor je šel po opravkih, če mati trepeta za hčer in družina ni varna, ne če so vsi skupaj pod domačo streho, ne če so vsak pri svojem delu? Kaj nam pomagajo vsi veliki načrti, če je naš vsakdanji kruh zalezovan že na njivi, če ropar stega roke že po teletu v kravil? Kaj nam pomaga ta ali ona bodočnost, če ni varen ne človek, ne živina, ne voz, ne doma, ne na cesti, če so ceste neprehodne in če vlaki ne vozijo!? Zato najprej osvobojenje od komunizma, da dobimo svoj svet nazaj, na katerem moremo sploh še kaj po človeško doživljati. Najpoprej osvobojenje od komunizma, nato moremo šele začeti živeti in se pečati s temi ali onimi načrti o bodočnosti!

Kakor pa komunizma ni prineslo vreme, ampak je med ljudi prišel po ljudeh, tako tudi osvobojenja od komunizma ne bo prineslo vreme, ampak more priti ljudstvu le po ljudeh, po ljudeh, ki jim je bilo

dano spoznanje, kje je vir našega zla. To spoznanje imeti in ga v sebi poglobljati in dan za dnem v svoji okolici udeleževati pa ima danes dolžnost že vsak posameznik, ker zdaj pa že nihče več ne more biti v zmoti. Kadar bodo vsi toliko storili za osvobojenje od komunizma, kolikor so storili za komunizem še v času, ko še niso vedeli, kam pelje, pa bo padla mora z nas in bo dežela zadihala in bo mogla s pridom začeti govoriti še o čem drugem. Če hočemo, da ta srečni čas ućakamo, pa moramo zdaj in danes za edini potrebni in edini koristen program sprejeti načelo: Osvobojenje od komunizma!

NAŠIM KMETOM

Koliko naših kmetij je uničenih, koliko celih vasi razdejanih, najboljši fantje umorjeni, drugi nasilno mobilizirani in na tisoče in tisoče padli! Nepopisna žalost, nepreračunljiva izguba. Ni čudno, ako se vam vedno in vedno vrača želja: da bi bilo konec! Je razumljivo, da z veseljem prisluhnete in vedno nasedate goščarjem in njihovim priganjačem, ki vam zatrjujejo, da bo konec v 14-tih dneh. Še danes smo dobili dopis, ki pravi, da bo konec in osvobojenje — ali pa vsaj osvobojenje, če že ne pravi konec — v tem mesecu novembru. Mi se s partizani ne bomo prepirali kdaj bo konec. Bomo že videli, ako bomo živi. Da bomo pa to dosegli, se moramo preživeti. Kaj pomaga svoboda — ali kakor pravijo partizani, osvobojenje — kaj koristi konec vojne, čemu nova država in novo življenje, ako pomrjemo, morda ne vsi, gotovo pa večina našega naroda zaradi pomanjkanja samo eno uro prej, ko se bo vse to zgodilo? In resnično! Našemu narodu preti hudo pomanjkanje! Vsak dan bolj smo navezani nase in zaradi preštevilnih prisilnih dajatev vsak dan bolj obubožani.

Ne verujte propagandi, da bo prispelo blago od drugod. Poglejte samo v zasedeno Italijo, v Rimu je še danes huda lakota.

Ali mislite, da bodo življenjske potrebsčine padle izpod neba kot Iraelcem v puščavi? Samo nase smo navezani, zato vam, kmetje, velja prošnja Tolminskega glasu: Varčujte in delajte, delajte, da čim več pridelate! Ne ukvarjajte se s politiko, ne povprašujte, kdaj bo konec in odkod odrešene. To ni odvisno od nas! Vaše največje delo, res največje je, da pridelate in prihranite kolikor mogoče več. To je delo za narod!

Naši v Briginju

Še na uho ne moremo povedati, kako so naši Tolminci zvedeli, da se skriva v Briginju večje število laških partizanov. Tiho, skoraj brez besede so se v zgodnjem jutru podali na pot. Na vsak način so hoteli malo zagosti tistim laškim tolovajem, ki so se priklatali iz Furlanije, da bi našim partizanom pomagali uničevati slovenski narod in ropati slovenske vasi. Seveda so se pri tem kruto zmotili, če so morda mislili, da ni nikogar več, ki bi budno pazil nad slovenskim narodom. Najbrže so se jim naši rdeči bratci nalagali, da tukaj ni nobene »guardie bianche«.

Tako se je zgodilo, da je bil še mrak, ko so se naši vrli Tolminci približali vasi, in da rdeči stražar niti časa ni imel, da bi jo popihal. Zapečala je strojnica in... stražarja ni bilo več. Drugi rdečkarji so se vzdramili iz prijetnega spanja in pograbili vsak svoj pihalnik, pa kaj, ko je bilo že prepozno. Eni so bili še toliko duha prisotni, da so odvrgli orožje in zbežali, vsi drugi so obležali tam, med njimi tudi tri rejene laške tovarišice.

Pa našim fantom še ni bilo dovolj. Šli so še za onimi, ki se jim je posrečilo uiti. Že takoj v sosednji vasi so naleteli nanje. Tam je imel svoje domovališče ves štab brigade. Ostri streli! Pri rdečih velika zmeda! Klici: Mamma mia, non sono comunista! Roke v vis! Vse ni nič pomagalo. Kroglice so pele in podirale. Rdeči so preklinjali, kot znajo samo oni. Skušali so se kje izmuzniti in ubežati, a zaman. Bili so obkoljeni. Le naše strojnice in puške so jim prepevale.

Boj ni bil dolg. Pregledali smo teren in našli več kot 30 mrtvih. 3 smo ujeli. Ob bogatem plenu se nam je kar samo smejala. Strojnic 7, pušk, bomb in municije čuda! Tudi vsega drugega obilo. Je bil pač štab tam. In kjer je štab, zlasti štab laških tolovajev, se marsikaj dobi.

In naši hrabri tolminski domobranci so vso pot do doma prepevali. Kako tudi ne bi! Saj je bila žetev zares bogata! »Pa še drugič kaj,« so si mislili, »morda celo več,« ko so eni med njimi rekli, da takega lova že dolgo niso imeli.

**Berite danes vsi:
Edini potrebni
program
naših dni!**

Kaj so rekli očetje komunizma

Marks je zapisal: »Vera je opij, ki zatruplja ljudstvo.«

Engels je dodal: »Duhovnik nima prostora v komunizmu. Vsaka verska manifestacija mora v komunizmu izginiti.«

Lenin je določneje povedal: »Komunizem je materialističen in kot tak je neizprosen sovražnik vsake vere.«

Milijon grehov, zločinov, nasilij so dosti manj škodljivi kakor vera, (ker so bolj stvarni kot najgloblji in najčistejši pojem o Bogu.)«

Stalin je zaključil: »Komunisti ne morejo biti indiferentni glede vere, ampak se morajo boriti nenehoma in brez prestanka proti njej.«

SLOVENEK ali SLOVENKA! Izreži te vrstice in jih pošlji onemu, ki pravi, da je kristjan, ki hodi v cerkev in moli, zraven pa podpira komunistično OF, vso prokletost in zlagano, ki »ni proti veri, ker vera je svoboda...!«

**OF je komunistična!
Komunizem pa pomeni
smrt
za naš narod.**

Ta pa za šalo

Kaj je komunizem? Cefirin je bil komunist. V nedeljo popoldne je šel v gostilno in naletel pri mizi na Štefca, ki je imel doma v hlevu dva mastna prašiča. Štefuc bi bil tudi rad komunist, pa ni prav vedel, kaj je to. Cefirin mu je razlagal rdeči evangelij takole:

»Štefuc, ti si zabit, zato ti po domače povem, kaj je komunizem. Vidiš, Štefuc! Mi komunisti zahtevamo, da se vse razdeli. Zastopiš?«

»Mm!« je pritrjeval Štefuc.

»Vzemimo torej, da imaš ti, Štefuc dve lepi veliki hiši. Saj si to lahko misliš? Kaj boš v tem slučaju storil?«

»Eno bi obdržal, drugo podaril,« se odreže Štefuc.

»Dobro!« pritrjuje Ceferin. »Zdi se že, da popolnoma razumeš naš nauk! Zdaj si pa misli, da imaš dva avtomobila. Kaj boš napravil?«

»Enega bi si obdržal, drugega šenkalo,« se hitro odreže Štefuc.

»Izorno! Si že naš!« ugotavlja Ceferin. In nadaljuje: »Kaj pa rečimo, da imaš v hlevu dva mastna prašiča? Kaj boš storil?«

Štefuc debelo pogleda in molči.

»No, Štefuc! Ali si ne moreš predstavljati, da imaš v hlevu dva rejena prasca?«

»Štefuc se nakremži in spet molči.

»Hudimana, tak odgovori, no! Saj si doslej gladko odgovarjal, in kazal, da umevaš komunizem. Misli si torej, da imaš v hlevu dva prašiča! Kaj boš storil z njima, no?«

»Štefuc se popraska in jezno zarentači: »Sakrabort! Pusti mene in moja prasca pri miru! Ni treba, da bi si predstavljajal prašica, ker ju v resnici imam! In da bi tebi dal enega, ki si celo leto lenaril, midva z ženo pa sva se mučila in garala. Huj, rajši nisem komunist!«

PO EVANGELIJU

„Glejte da vas kdo ne premoti“.

Mat. 24. 4.)

»Duhovniki naj se ne vmešavajo v politiko, naj pridigajo po evangeliju!« Ta očitek sovražnikov vere in cerkve je tako star kakor krščanstvo samo. Celo Kristusu so nekateri podli in hinavski Judje očitali, da se vmešava v politiko: da hujska ljudstvo proti rimski oblasti, da brani cesarju davek dajati, da bo zaradi njega pokončano vse ljudstvo itd. Prav isti očitek slišimo tudi in zlasti dandanes. Savojski so ga imeli pri nas na jeziku četrto stoletja: Če je duhovnik učil naše otroke katekizem v našem jeziku, se je vmešaval v politiko; če je branil osnovne naravne in božje zakone in jih hotel na vsak način uveljaviti, je bil politikan, nevaren javnemu miru in miru. Tako je bil velikokrat izgnan, interniran, zaprt.

Komunisti, vredni nasledniki savojskih tlačiteljev, le da so za stopinjo še bolj zločinski (ti so že precej slovenskih duhovnikov pobili, oni so jih samo preganjali, pobijali ravno ne) vedno kričijo, naj se duhovniki, ne vmešavajo v politiko, naj pridigajo po Evangeliju — in nekateri ljudje, nevedni ali hudobni, ko slišijo to neprestano pesem, jo kot papagaji ponavljajo za njimi: Duhovniki naj se ne vmešavajo v politiko...

Zakaj vsi ti neosnovani in neinfelgentni očitki?

Ne vprašajte, zakaj!

Sovražnik vere, v prvi vrsti komunisti, neumorno delajo za svobodo najnižjih strasti in pekla. Gorje, če se jim kdo odločno zoperstavi

in razkrinkava njih pravi obraz. Tega proglasijo za politikanta, izdajalca, ki zasluži preganjanje in smrt.

»Duhovnik naj pridiga po Evangeliju!«

Mnogo krvoločne nravi in ostrih krempljev se skriva za tečaj, na videz nedolžnim mijavkanjem komunističnih mačkov.

Pa naj bo! Odločili smo se, da bomo ustregli »pobožni« želji »pobožnih« komunistov, ki nosijo s seboj križec in svetinjico ter vsak dan molijo rožni venec! V vsaki številki našega lista bomo kaj povedali prav po Evangeliju, mnogim v premislek in pouk, drugim v tolažbo in veselje.

Za danes samo nekaj stavkov iz Evangelija, ki ga bomo slišali jutri, zadnje nedelje po Binkoštih. Ti stavki so tako primerni za naš čas in sedanje razmere, da se zdi, kot da jih je evangelist prav nam zapisal. Ne bomo danes teh stavkov razlagali, že zato ne, ker so prejasni. Vsi jih razmišljajte, pa boste razumeli, komu so namenjeni.

»Glejte, da vas kdo ne premoti. Mnogi bodo namreč prišli v mojem imenu in bodo mnoge premotili. — Takrat vas bodo predajali v stiske in vas morili. — Vstalo bo mnogo krivih prerokov, ki bodo mnoge premotili. In ker bo hudobija narasla, bo ljubezen mnogih omrznila. — Vstali bodo namreč krivi Kristusi in krivi preroki in bodo delali velika znamenja in čudeže, tako, da bi izvoljene premotili, če bi bilo mogoče. — Ne verjemite jim!«

Kako so podli

ZAKOJCA. Dva domača rdečkarja, ki sta prav pridno plenila po kmečkih hišah in pobirala vse, kar jima je prišlo pod roko za lačno NOV in italijanske tovariše, sta imela čudovito smolo. Ko nista mogla ubežati pred nemško patrolo, tako kot imajo navado partizani, sta se skesano predala Nemcem. Da sta si ohranila življenje, sta povedala oblastem vse tiste hiše, kjer sta poprej najbolj nasilno strahovala uboge gospodinje, češ da so vedno podpirale tolovaje in so največje simpatizerke partizanov.

ČRNI VRH NI VEČ BEL

Tako pišejo komunisti prav z debelimi črkami v svoji brošuri »Črni vrh.« To je resnično, zato vsi ponovimo za njimi: Črni vrh ni več bel! Prijazne bele hišice so zginile, porušeni domovi ter od ognja in dima počrnjeni zidovi so silne priče, kako je tam divjala slovensko-laška komunistična druhal. V srca brezdomcev in zapuščenih sirot je legla črna žalost, pritajena od strahu in groze. Črni vrh ni več bel!

Tole o Bevku

»Franček, dosti bo že teh »osvobodilnih dobrot« od tvojih band,« so pozdravili tukajšnji rojaki tovariša pisatelja Bevka, ki je prej v svojih številnih knjigah in predavanjih toliko modroval o rešitvi slovenskega ljudstva izpod krutega trpljenja, ki ga je preživljalo, zdaj je pa sam priganjač najhujših preganjalcev slovenskega naroda.

Kaj pravi teta Mica

Vpliv partizanske propagande: Nekatero pobožnaške ženske se prav čedno izražajo o cerkvenih predstojnikih. Tako je neka pobožna teta Mica, doma iz Pregljeve dežele, ki vedno oblega cerkev dejala: Kaj pa je treba te farske žlote in še papeža po vrhu.

Pa pravijo partizani, da se borijo za vero in cerkev; seveda bi se, ko bi bila cerkev drug naslov za brezbožno kominterno.

Mimo norišnice

V nedeljo me je doletelo protiletalsko svarilo v Gorici. Da se izognem neprijetnemu čakanju v zaklonišču, sem se podal iz mesta proti St. Petru. Možak, ki sem ga ravno tam dohitel, me o govoril: Bog vedi kam spuščajo bombe; sicer naj jih le in naj vse uničijo, da bo vsaj prej konec vojne.

Jaz mu na to odgovorim: »Mislim, da ruševine naših domov ne bodo vplivale na konec vojne.«

On pa trdi sv: »Vse vrag vza... ni so d«

IZ ZUNANJEGA SVETA

Bratislava. List »Slovak« piše, da je razvidno iz ostre prepovedi, ki jo je razširil sovjetski radio, češ da se sovjetski vojaki ne smejo priključiti upornikom, da so nastali v več ozemljih Sovjetske zveze protiboljševiški upori. Uporniško gibanje, ki je zavzelo na primer v Kijevu in v okolici večji obseg, vodi odstavljeni sovjetski general Timošenko.

Stockholm. Kakor de Gaulle v Franciji je tudi Pierlot vedno bolj brez moči napram političnemu razvoju v Belgiji. Da bi se rešila neprijetnega podtalnega gibanja, je izdala Pierlotova vlada splošen poziv za oddajo orožja, kar naj bi bilo izvedeno do sobote tega tedna. Poročila, ki so prispela iz Bruslja preko Londona, javljajo, da računajo z dramatičnimi notranjepolitičnimi dogodki v Belgiji. V desničarskih krogih se bojijo, da bi nastali v zvezi z ukazom za oddajo orožja nemiri. Belgijska vlada je že resno posvarila prebivalstvo na posledice, ki bi nastale za one, ki bi se branili oddati orožje. »Goeteborgs Handels und Schiffahrtszeitung« piše, da so v Belgiji splošno mnenja, da Pierlot ni več gospodar položaja. V Bruslju vlada nezgodna napetost. Da bi rešil Pierlot svoj položaj, je moral dati že več koncesij. Kakor poroča agencija Reuter, so bili izdani vsi mogoči ukrepi, da bi ustregli podtalnemu gibanju ter mu obdržali pravice, ki si jih je pridobilo gibanje v protizakonitem boju.

MILANO. Kot poroča Popolo d'Italia, je ob priliki oktobrske Mussolinijeve amnestije in na njegov poziv prišlo iz hribov več kot 12.000 italijanskih banditov in badogliancev, ki so se klatili po severni Italiji ter tam terorizirali ljudstvo. Ministrski predsednik je obiskal Pariz. Ko sta z de Gaulle v pariških ulicah, je nanju atentat, ki pa se jim ni p... ečil. Pravijo, da... li trdo stopa ko... munistom na pr... ed

LYON. M... in de Gaul...

ZANIMIVO ZA VSE

Še o Miklaviču

Že v prejšnji številki smo prinesli novico, da je bil bivši voditelj OF za čas kobaridske sovjetske republike v Kobaridu Maks Miklavič prijel v Gabrijah pri Tolminu. Bil je eden najbolj prebrisanih komunističnih voditeljev, na videz zmeren, a zato tembolj nevaren. Ko so lansko leto v Kobaridu zavladali komunisti, je bil on njihov duhovni vodja. Organiziral je plenjenje po raznih mlinih in se vozil kakor kak vrhovni poveljnik z avtomobilom, vodil je tudi rekvizicijo italjanskih vajaških magazinov, čisto razumljivo je tudi, da je velik del blaga našel pot v njegovo gostilno, kjer se je kar na debelo peklo in cvrlo za rdečo častniško menzo. Rekviziral je tudi 200.000 lir, ki so bile namenjene za narodno vojsko, pa so na čuden način izginile v žepu tovarišice županje. Ko so Kobarid zasedle nemške čete, so rdečemu županu postala tla prevročna, je zbežal v hribe, kjer je marljivo nadaljeval z v Kobaridu pričetim delom. Doma pa ga je nadomestovala njegova hči učiteljica, ki je bila še vestnejša od očeta. Da je Miklavič od svojega dela za narod imel veliko korist, se vidi zlasti iz tega, da je v nekaj tednih komunistične vlade popolnoma saniral svoje do grla zadolženo posestvo.

Sedaj čakata oče in hči v goriških zaporih, da ju primerno nagradijo.

Kanalski lom. Tukaj se je več dni klatila neka brigada laških tolovajev. Bili so vsi silno raztrgani in po večini tudi rdeči. Da so bili tudi strašno lačni, se razume. Bili so okrog po hišah in prosili za kruha.

V bližini Kanala Loma so tudi nekaj naših terencev, ki so se pridružili življenju, ker so branili prebivalstvu, da bi se udeležilo laških mitinga. Tako vidite, kako daleč je tudi vas privlačila partizansko gibanje, pa boste kmalu vsi osvobodili.

ubili, samo prestavili so ga. Vsak dan mašuje v Cerknem, če pa že v Cerknem ne, gotovo v Beli Krajini. Kajti te dni ga je obiskala njegova nečakinja. Vozila se je z avtomobilom kar štiri ure s Črnega vrha pa čez vso osvobojeno Dolenjsko. (Pri tej novi laži so partizani pozabili povedati, da je Dolenjska res osvobojena, a ne po partizanih, pač pa zdaj dokončno po domobrancih. Če bi trdili, da se je nečakinja g. župnika Piska peljala z aeroplanom, bi jim še kdo verjel, tako pa...)

KANAL. — Neki politikomisar prav toplo priporoča na vseh mitingih po kanalski okolici, naj bodo partizani popolnoma složni, da se jim ne bo zgodilo to, kar se je zgodilo njihovim tovarišem v Italiji, da jih namreč »zavezniki« ne bodo razorožili.

Politikomisarji in vsi drugi partizanski veljaki, le priporočajte složnost in edinost kolikor hočete, a zavedajte se, da vam tudi to ne bo prav nič pomagalo. O tem vas lahko prepriča komunist Galluzzo — italjanski Vilfan — ki je te dni pribežal od Angležev iz zasedene Italije. Kar poslušajte komunistično radio oddajno postajo »M. Lano Libera«, kjer tovariš Galluzzo divje protestira proti stališču ki so ga angleški »zavezniki« zavzeli do partizanov, ki jih brezpogojno razorožujejo.

VOLČANSKA SELA. Partizani so obkolili našo vas ter večidel vse hiše izropali, pobrali obleke, živila, ter še mnogo drugega. Res, čudno, po eni strani ropajo našim ljudem, po drugi strani pa vpijejo, da jih zalagajo Angleži in Amerikanci.

Medtem ko ljudje med odbrani skrili v kleti in jih tam zazidali, da bi bilo na varnem tudi v slučaju kakšne nesreče. Osvoboditelji so za to izvedeli ter odnesli vse poskrto blago, še celo otroške obleke.

Dobro si naj to dejstvo vtisne v spomin tovarišica Mlinarjeva in Veronika Ulovčeva, ki so prav tako krive te nesreče, kakor je res, da so nosile podpisovat kandidatne liste za partizanske volitve.

Biljah niso prav nič zalagali, zloglasnega komunističnega fantiča, ki je ne dolžni sv. Antona na te tudi pri

sedaj so mu odnesli pisalni stroj, na katerega je goreči duhovnik pozne noči tipkal naloge slovenskim otrokom, ker so bili slovenski učbeniki prepovedani, in kaj bo vnaprej?

Smrt mladega fanta. Pred tedni so partizani v Volčah nasilno mobilizirali mladega fanta Tušarja in ga odgnali v gozd. Sedaj je prišla žalostna vest, da je nedolžni fant padel pri tolovajih. Staršem naše iskreno sožalje!

LOGJE. Dokler niso Nemci pregnali partizanov iz Logov, so se mudili tam tudi laški banditi, ki so imeli kar svojo kasarno. Ložani so morali dajati denar in hrano tudi tem. Če kdo tega ne verjame, se lahko informira pri ljudeh. Strela! Ali ni bilo dovolj, da so savojški komarji pil petindvajset let kri našemu ljudstvu? Še kar naprej jo pijejo! Tudi to pripišimo kar na račun naše OF!!!

ČRNI VRH. Partizani nikakor niso mogli dobiti ljudi, ki bi stopili v rdeče občinske odbore. Zato so, da bi ustvarili vsaj videz občinske uprave in ljudi prisilili, prepovedali hoditi iz vasi. Tako so ljudje, prisiljeni zaradi pomanjkanja hrane, morali osnovati rdeči odbor. Videli pa so iz početja partizanov, kako velika svoboda se jim obeta v rdečih republikah.

KOBARID. Povemo naj vam samo en lep primer, kako terenke kvarijo in učijo lagati otroke. Po Kobaridu je bilo vsak dan razstlanih polno partizanskih letakov, hiše so bile vse pomanane z rdečimi zvezdamiter srpom in kludivom. Pa so zadnjič Nemci prijeli enajstletnega fantiča, ko je ravno prišel v Kobarid. Partizanske papirje vprašali so ga, kdo da mu jih je dal. Fantič je hitro odgovoril, da domobranec. Ko pa je pred vso domobransko vrsto izbral tistega, ki naj bi mu jih dal in ga ni našel, se je začel jokati in je ves solzan povedal, kakera tovarišica mu jih je dala in da ga je sama naučila, kako naj laže, če ga bodo prijeli.

Iz tega zopet vidimo, kako se komunisti pri svojem delu poslužujejo predvsem laži in vseh najpodlejših sredstev.

ZAKOJCA. Prebrisani terencev in partizanski zaupnik Flander Ivan je te dni padel v roke pravice, ko je ravno pobiral živino za partizane. Ko so ga prignali v Podbrdo, je seveda popolnoma vse izdal. Partizani so zato zaprli njegovega brata Poldeta, ljudje pa pravijo, ga zlasti zato, ker je z blagom, ki je bilo namenjeno tovarišem, oblekel vso svojo družino.

O generalu Vlasovu

PRAGA. Ruski general Vlasov je prevzel predsedstvo ruskega osvobodilnega komiteja. Na prvem zborovanju, ki je bilo te dni v Pragi, je general Vlasov izjavil, da ruski vojak ne bo nikdar odvrge orožja v boju proti komunizmu, ampak se bo vztrajno in junaško boril do končne zmage. V svojem proglasu na narode Velike Rusije je dejal, da bodo v novi državi imeli vsi narodi enakopravnost in da ne bodo več sužnji komunističnega nasilja.

O tem mladem ruskem generalu, star je komaj 44 let, piše, »Deutsche Adria Zeitung« zelo zanimive podrobnosti. Tako je bil še v Rdeči armadi dvakrat odlikovan z najvišji mi rdečimi odlikovanji. Bil je poveljnik kijevskega vojnega krožja in poveljnik 16. divizije. Zato prav dobro pozna sistem in organizacijo boljše-viške armade in bo tako zdaj, ko se je odločil za trdo borbo proti boljševizmu, mogel kar najuspešneje voditi svoje vojaške akcije.

Tolminska pošta

Dragi Tolminci!

Pretekli teden me je iskala neka Tolminka, pa me je zamenjala z nekim drugim ter mu meni namenjeno stvar zapala. Ne vsakemu vsega zapati in se ne takoj navdušiti za vsako stvar, če tudi je na videz lepa in svetla, ni vse zlato kar se sveti.

Stric Janez bi rad vedel, kaj dela Drejček Skaunkarček, ki je podoben ne vem kateremu svetniku naslikanem v naši cerkvi. Pa Pepi iz Zatolmina, ali je še živ, nosi še vedno na glavi rdečo turško čepico z dolgim cofkom? Kolikokrat se mi je smejal, ko sem ga srečal, on pa mi je ves vesel dejal, da je »fasal« makarone pri vojaki.

In Franček iz Tilnika, ali ho-di še vedno okrog pridigat, da ne smejo fantje ponoči hoditi okrog po vasi z lestvijo, da

morajo dekleta biti oblečena dostojno in sramežljivo.

Zanima me tudi Smodin iz Št. viške gore. Kako je znal zagovarjati vsako nezgodo in bolezen, da je vse vrelo k njemu.

Pišite mi kaj bodo še v Tolminu pokopavali pusta. Pride Akamed iz Podšolarjeve gostilne, čudovito oblečen in se bo kot nekoč od zunaj in znotraj zalit ustavil pred pustom in ga začel škropiti z vinom in žganjem, kot bi bila ploha.

Pišite mi kaj, če boste lepo popisali, bomo prihodnjic priobčili v Tolminskem glasu.

Kakor vidite se še vedno zanimam za stare zgodbe še bolj pa — za nove. Vsem Tolmincem lep pozdrav!

Stric Janez

Tiska tiskarna IV/2. v Gorici
Odgovorni urednik: Franca Koren